

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного
гуманітарного університету

д.ю.н., професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Галузь знань	<u>18 «Виробництво та технології»</u>
Спеціальність	<u>181 «Харчові технології»</u>
Назва освітньої програми	<u>«Ресторанні технології»</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Одеса - 2024 рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу протокол № 1 від 29 серпня 2024 року.

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
професор кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу д.е.н., доцент Каламан Ольга Борисівна	093-501-09-66	kalaman.olga@gmail.com

В.о. завідувача кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
к.т.н., доцент

 Дмитро ХАРЕНКО

Гарант освітньої програми
к.т.н., доцент

 Людмила ТІТОМИР

Узгоджено
Начальник навчального відділу

 Лариса РАЙЧЕВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90	Галузь знань - 18 «Виробництво та технології»	обов'язкова	
	Спеціальність – 181 «Харчові технології»	Рік підготовки:	
		1-й	
		Семестр	
		1-й	1-й
Мова навчання – українська	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень	Лекції	
		14	4
		Практичні	
		16	6
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота та індивідуальні завдання	
		60	80
		Вид контролю:	
		Екзамен	Екзамен

Дисципліна «Основи методології та організації наукових досліджень» виконує методологічну і методичну функції по відношенню до всіх дисциплін бакалаврської програми як ефективний засіб здійснення наукових досліджень у всіх областях знань. Стрімке підвищення ролі науки в сучасному світі вимагає від майбутнього фахівця значного рівня теоретичних знань і практичних умінь у проведенні наукових досліджень і їхньої ефективної організації. Ухвалення адекватних управлінських рішень стає можливим тільки завдяки використанню великих обсягів накопичених знань, які можуть бути задіяні в процесі проведення і впровадження наукових досліджень. Для майбутнього фахівця з ресторанних технологій важливими стають уміння організувати науково-дослідницьку діяльність та ефективно використовувати вже відомі наукові напрацювання.

Метою даного курсу є познайомити студентів бакалавріата з необхідними основами інструментів та методів проведення наукових та дослідницьких робіт в області різних процесів і явищ. Завданнями освоєння дисципліни «Основи методології та організації наукових досліджень» відповідно до загальних цілей основної професійної освітньої програми є: засвоєння здобувачами основ знань про методи проведення наукових досліджень; вивчення основних праць провідних методологів теоретичних і прикладних наук минулого і сьогодення; формування у здобувачів основ наукового уявлення про методи збору, обробки, аналізу та подання інформації у наукових дослідженнях.

Передумови для вивчення дисципліни. Даний курс заснований на знаннях, отриманих під час вивчення дисциплін «Вища математика» та «Філософія». Крім того, знання, отримані під час засвоєння курсу є основою для вивчення дисципліни «Економічна теорія».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи методології та організації наукових досліджень» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 2. Здатність управляти технологічними процесами з використанням технічного, інформаційного та програмного забезпечення.

СК 11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

СК 12. Здатність формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести професійну дискусію.

Навчальна дисципліна «Основи методології та організації наукових досліджень» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН 3. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН 4. Проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

ПРН 18. Мати базові навички проведення теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи.

ПРН 19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

ПРН 20. Вміти укладати ділову документацію державною мовою.

ПРН 22. Здійснювати ділові комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Основних методологічних підходів до проведення наукових досліджень та методологічні основи дослідження перетворених форм економічних відносин та механізмів їх модифікації.
2. Основних видів інформаційних джерел для наукових економічних досліджень.
3. Основних принципів, методів фундаментального і прикладного дослідження економічних відносин і процесів, їх сутності та форм функціонування на техніко-, соціально-економічному і господарському рівнях.

Вміння:

4. Розробити і застосувати методологічні підстави дослідження форм економічних відносин, механізмів їхньої модифікації і трансформації.
5. Розкрити можливості пізнання сутності, форм, механізму та ролі економічних відносин і процесів в сутнісному і функціональному аспектах.

6. Володіти сучасним понятійно-категоріальним апаратом і методами економічного дослідження.

Навички:

7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
8. Готовність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.
9. Обґрунтовувати актуальність, теоретичну і практичну значущість обраної теми дослідження.
10. Проводити самостійні дослідження відповідно до розробленої програми.
11. Вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
12. Використання інформаційних та комунікаційних технологій.
13. Пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
14. Працювати в команді.
15. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
16. Управляти технологічними процесами з використанням технічного, інформаційного та програмного забезпечення.
17. Розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.
18. Формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести професійну дискусію.
19. Застосовувати інформаційні технології в управлінні підприємствами харчової промисловості та ресторанного бізнесу.
20. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.
21. Пошуку та обробки науково-технічної інформації з різних джерел та застосування її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.
22. Проведення базових теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи.
23. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.
24. Укладання ділової документації державною мовою.
25. Здійснювати ділові комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Наука і наукові дослідження в сучасному світі

Суть наукового пізнання, знання та наукового дослідження. Етапи становлення і розвитку науки. Поняття, цілі і функції науки. Чинники розробки наукової теорії (ідея, принципи, категорії, тлумачення, поняття, гіпотези, наукова теорія Структурні елементи науки, їх характеристика. Наука як система знань. Класифікація наук. Наукові дисципліни. Наукова діяльність та навички вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Види наукової діяльності (науково-дослідна; науково-організаційна; науково-педагогічна; науково-інформаційна та ін.). Пошук та аналіз інформації з різних джерел. Використання інформаційних та комунікаційних технологій у сучасному науковому світі. Пошук та обробка науково-технічної інформації з різних джерел та застосовування її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень

Теоретичні та методологічні принципи науки. Поняття методології в наукових дослідженнях. Функції методології в наукових дослідженнях. Види методології (філософська, загальнонаукова, частково-наукова). Методи і техніка наукових досліджень. Науковий метод. Наукова теорія та підходи до її визначення (гносеологічний, логічний, методологічний). Загальні методи пізнання: методи емпіричного дослідження; методи теоретичного дослідження; методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях.

Тема 3. Технологія наукового дослідження

Поняття організації та технології наукових досліджень, їх планування і ефективність. Організаційні стадії науково-дослідного процесу і їх алгоритм. Розробка програми наукового дослідження і її алгоритм. Основні етапи науково-дослідних робіт. Вимоги до обраної теми наукового дослідження. Робоча гіпотеза. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Командна робота під час проведення наукового дослідження. Правила спілкування державною мовою як усно, так і письмово, як основна складова наукового дослідження. Вимоги до розробки та впровадження ефективних методів організації праці, несення відповідальності за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження

Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела науково-технічної інформації. Класифікація наукових документів, їх структура і призначення. Методи пошуку, збору, систематизації та інтерпретації наукової інформації. Оформлення результатів інформаційного пошуку. Електронний пошук наукової інформації. Правила управління технологічними процесами з використанням технічного, інформаційного та програмного забезпечення. Основи застосовування інформаційних технологій в управлінні підприємствами харчової промисловості та ресторанного бізнесу. Вимоги до формування комунікаційної стратегії в галузі харчових технологій та ведення професійної дискусії. Застосовування інформаційних та комунікаційних технологій для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.

Тема 5. Академічна доброчесність та плагіат

Проблема плагіату та академічної доброчесності. Форми запозичень текстів. Класифікація видів плагіату. Методи боротьби з плагіатом.

Тема 6. Теоретичні та експериментальні дослідження

Цілі і методи теоретичного дослідження. Математичні методи та моделі в дослідженнях. Типи, завдання та класифікація експериментів. Методологічні основи експерименту. Базові навички проведення теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи. Підвищення ефективності роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

Тема 7. Бібліографічний апарат наукових досліджень

Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Приклади бібліографічного опису окремих видів документів. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. Методика підготовки та оформлення публікацій.

Тема 8. Кваліфікаційна бакалаврська робота: вимоги до оформлення та захист

Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Реферати, курсові, кваліфікаційні роботи. Поняття бакалаврської роботи та її підготовка. Основні етапи підготовки та захисту бакалаврської роботи. Розробка плану бакалаврської роботи. Підготовка тексту бакалаврської роботи та її оформлення. Список використаної літератури.

Тема 9. Підготовка та написання тез конференції, наукової статті

Види наукових публікацій. Видання. Монографія. Наукова стаття та основні вимоги до її оформлення, структура. Збірник наукових праць. Мова та стиль наукового дослідження. Правила укладання ділової документації державною мовою. Вимоги до ділової комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Наука і наукові дослідження в сучасному світі.	10	2	1	7	10	1	-	9
Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень.	10	2	1	7	10	1	-	9
Тема 3. Технологія наукового дослідження.	10	2	2	6	10	1	-	9
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 5. Академічна доброчесність та плагіат.	10	2	2	6	10	-	1	9
Тема 6. Теоретичні та експериментальні дослідження	10	1	2	7	10	-	1	9
Тема 7. Бібліографічний апарат наукових досліджень.	10	1	2	7	10	-	1	9
Тема 8. Кваліфікаційна бакалаврська робота: вимоги до оформлення та захист.	10	1	2	7	10	-	1	9
Тема 9. Підготовка та написання тез конференцій та наукових статей.	10	1	2	7	10	-	1	9
Усього годин	90	14	16	60	90	4	6	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН								

5. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Наука і наукові дослідження в сучасному світі 1.1. Суть наукового пізнання, знання та наукового дослідження. 1.2. Етапи становлення і розвитку науки. 1.3. Поняття, цілі і функції науки. 1.4. Чинники розробки наукової теорії (ідея, принципи, категорії, тлумачення, поняття, гіпотези, наукова теорія) 1.5. Структурні елементи науки, їх характеристика. 1.6. Наука як система знань. 1.7. Класифікація наук. 1.8. Наукові дисципліни. 1.9. Наукова діяльність та навички вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 1.10. Види наукової діяльності (науково-дослідна; науково-організаційна; науково-педагогічна; науково-інформаційна та ін.). 1.11. Пошук та аналіз інформації з різних джерел. 1.12. Використання інформаційних та комунікаційних технологій у сучасному науковому світі. 1.13. Пошук та обробка науково-технічної інформації з різних джерел та застосування її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.	1	-

№	Назва теми	Кількість годин	
2	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень 2.1. Теоретичні та методологічні принципи науки. 2.2. Поняття методології в наукових дослідженнях. 2.3. Функції методології в наукових дослідженнях. 2.4. Види методології (філософська, загальнонаукова, частково-наукова). 2.5. Методи і техніка наукових досліджень. 2.6. Науковий метод. 2.7. Наукова теорія та підходи до її визначення (гносеологічний, логічний, методологічний). 2.8. Загальні методи пізнання: методи емпіричного дослідження; методи теоретичного дослідження; методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях.	1	-
3	Тема 3. Технологія наукового дослідження 3.1. Поняття організації та технології наукових досліджень, їх планування і ефективність. 3.2. Організаційні стадії науково-дослідного процесу і їх алгоритм. 3.3. Розробка програми наукового дослідження і її алгоритм. 3.4. Основні етапи науково-дослідних робіт. 3.5. Вимоги до обраної теми наукового дослідження. 3.6. Робоча гіпотеза. 3.7. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. 3.8. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. 3.9. Командна робота під час проведення наукового дослідження. 3.10. Правила спілкування державною мовою як усно, так і письмово, як основна складова наукового дослідження. 3.11. Вимоги до розробки та впровадження ефективних методів організації праці, несення відповідальності за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.	2	-
4	Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження 4.1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. 4.2. Джерела науково-технічної інформації. 4.3. Класифікація наукових документів, їх структура і призначення. 4.4. Методи пошуку, збору, систематизації та інтерпретації наукової інформації. 4.5. Оформлення результатів інформаційного пошуку. 4.6. Електронний пошук наукової інформації. 4.7. Правила управління технологічними процесами з використанням технічного, інформаційного та програмного забезпечення. 4.8. Основи застосування інформаційних технологій в управлінні підприємствами харчової промисловості та ресторанного бізнесу. 4.9. Вимоги до формування комунікаційної стратегії в галузі харчових технологій та ведення професійної дискусії. 4.10. Застосування інформаційних та комунікаційних технологій для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.	2	1

№	Назва теми	Кількість годин	
5	Тема 5. Академічна доброчесність та плагіат 5.1. Проблема плагіату та академічної доброчесності. 5.2. Форми запозичень текстів. 5.3. Класифікація видів плагіату. 5.4. Методи боротьби з плагіатом.	2	1
6	Тема 6. Теоретичні та експериментальні дослідження 6.1. Цілі і методи теоретичного дослідження. 6.2. Математичні методи та моделі в дослідженнях. 6.3. Типи, завдання та класифікація експериментів. 6.4. Методологічні основи експерименту. 6.5. Базові навички проведення теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи. 6.6. Підвищення ефективності роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.	2	1
7	Тема 7. Бібліографічний апарат наукових досліджень 7.1. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. 7.2. Приклади бібліографічного опису окремих видів документів. 7.3. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. 7.4. Методика підготовки та оформлення публікацій.	2	1
8	Тема 8. Кваліфікаційна бакалаврська робота: вимоги до оформлення та захист 8.1. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. 8.2. Реферати, курсові, кваліфікаційні роботи. 8.3. Поняття бакалаврської роботи та її підготовка. 8.4. Основні етапи підготовки та захисту бакалаврської роботи. 8.5. Розробка плану бакалаврської роботи. 8.6. Підготовка тексту бакалаврської роботи та її оформлення. 8.7. Список використаної літератури.	2	1
9	Тема 9. Підготовка та написання тез конференції, наукової статті 9.1. Види наукових публікацій. 9.2. Видання. 9.3. Монографія. 9.4. Наукова стаття та основні вимоги до її оформлення, структура. 9.5. Збірник наукових праць. 9.6. Мова та стиль наукового дослідження. 9.7. Правила укладання ділової документації державною мовою. 9.8. Вимоги до ділової комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами.	2	1
	Всього	16	6

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Основи методології та організації наукових досліджень» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді презентацій, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Наука і наукові дослідження в сучасному світі Реферат 1. Суть наукового пізнання, знання та наукового дослідження. 2. Етапи становлення і розвитку науки. 3. Поняття, цілі і функції науки. 4. Чинники розробки наукової теорії (ідея, принципи, категорії, тлумачення, поняття, гіпотези, наукова теорія 5. Структурні елементи науки, їх характеристика. 6. Наука як система знань. 7. Класифікація наук. 8. Наукові дисципліни. 9. Наукова діяльність. 10. Види наукової діяльності (науково-дослідна; науково-організаційна; науково-педагогічна; науково-інформаційна та ін.).	7	9
2	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень Реферат 1. Теоретичні та методологічні принципи науки. 2. Поняття методології в наукових дослідженнях. 3. Функції методології в наукових дослідженнях. 4. Види методології (філософська, загальнонаукова, частково-наукова). 5. Методи (діалектико-матеріалістичний, аналітичний і синтетичний, ймовірно-статистичний, індуктивний, аналогія, методи експериментальних досліджень) і техніка наукових досліджень. 6. Науковий метод. 7. Наукова теорія та підходи до її визначення (гносеологічний, логічний, методологічний). 8. Загальні методи пізнання: методи емпіричного дослідження; методи теоретичного дослідження; методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях.	7	9
3	Тема 3. Технологія наукового дослідження Реферат 1. Поняття організації та технології наукових досліджень, їх планування і ефективність. 2. Організаційні стадії науково-дослідного процесу і їх алгоритм. 3. Розробка програми наукового дослідження і її алгоритм. 4. Основні етапи науково-дослідних робіт. 5. Вимоги до обраної теми наукового дослідження.	6	9

	6. Робоча гіпотеза. 7. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. 8. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень..		
4	Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження Реферат 1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. 2. Джерела науково-технічної інформації. 3. Класифікація наукових документів, їх структура і призначення. 4. Методи пошуку, збору, систематизації та інтерпретації наукової інформації. 5. Оформлення результатів інформаційного пошуку. 6. Електронний пошук наукової інформації.	6	8
5	Тема 5. Академічна доброчесність та плагіат Реферат 1. Проблема плагіату та академічної доброчесності. 2. Форми запозичень текстів. 3. Класифікація видів плагіату. 4. Методи боротьби з плагіатом.	6	9
6	Тема 6. Теоретичні та експериментальні дослідження Реферат 1. Цілі і методи теоретичного дослідження. 2. Математичні методи та моделі в дослідженнях. 3. Типи, завдання та класифікація експериментів. 4. Методологічні основи експерименту.	7	9
7	Тема 7. Бібліографічний апарат наукових досліджень Реферат 1. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. 2. Приклади бібліографічного опису окремих видів документів. 3. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. 4. Методика підготовки та оформлення публікацій.	7	9
8	Тема 8. Кваліфікаційна бакалаврська робота: вимоги до оформлення та захист Реферат 1. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. 2. Реферати, курсові, кваліфікаційні роботи. 3. Поняття бакалаврської роботи та її підготовка. 4. Основні етапи підготовки та захисту бакалаврської роботи. 5. Розробка плану бакалаврської роботи. 6. Підготовка тексту бакалаврської роботи та її оформлення. 7. Список використаної літератури..	7	9
9	Тема 9. Підготовка та написання тез конференції, наукової статті Реферат 1. Види наукових публікацій. Видання. 2. Монографія. 3. Наукова стаття та основні вимоги до її оформлення, структура. 4. Збірник наукових праць. 5. Мова та стиль наукового дослідження.	7	9
	Всього	60	80

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи методології та організації наукових досліджень» передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю		Складові оцінювання
поточний контроль – опитування, тестування, контрольні роботи		50%
підсумковий контроль - екзамен		50%
Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; практичні завдання, екзамен	

Питання до екзамену

1. Дати визначення предмета і сутності науки.
2. У чому полягає процес наукового пізнання?
3. Які структурні елементи теорії пізнання? Дати визначення понять, положення, судження.
4. Що таке метод наукового пізнання?
5. Які Ви знаєте методи пізнання?
6. Охарактеризувати пізнання, його види та структурні елементи.
7. Якими ознаками характеризується наукова діяльність?
8. Яка структура формування теорії?
9. Дати визначення наукової ідеї, гіпотези, теорії, закону.
10. Сформулювати види, функції та предмет наукової діяльності
11. Що таке суб'єкт та предмет наукової діяльності?
12. Охарактеризувати поняття наукової школи, її ознаки.
13. Що передбачає класифікація наук?
14. Назвати види оформлення результатів наукової діяльності.
15. Бібліографічний опис літератури. Вимоги його оформлення.
16. Сутність організації наукової діяльності у вищому навчальному закладі.
17. Структурна організація наукової діяльності в Україні.
18. Дати характеристику поняття «наукове дослідження».
19. Назвати основні форми наукових досліджень.
20. Сформулювати об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження.
21. Навести приклади гіпотез дослідження.
22. Дати визначення емпіричних завдань і методів дослідження.
23. Що розуміється під теоретичними завданнями дослідження?
24. Назвати послідовність етапів наукового дослідження.
25. Основні завдання науково-дослідної діяльності студентів.
26. Напрями науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі.
27. Організаційна структура науково-дослідницької діяльності у закладі вищої освіти.
28. Вимоги до вибору теми дослідження.
29. Етапи реалізації та оформлення результатів наукового дослідження.
30. Визначення ефективності науково-дослідної роботи у ВНЗ і на практиці.
31. Що Ви вкладаєте в поняття «методологія дослідження»?
32. Які види методології Вам відомі?
33. Які Ви знаєте методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження?
34. Класифікація методів. їх характеристика.
35. Дати визначення наукової ідеї, навести приклад.
36. Роль логічних методів у наукових дослідженнях.
37. Індуктивний та дедуктивний методи дослідження, навести приклади.
38. Що таке моделювання і коли воно використовується?
39. Поняття про наукову інформацію.

40. Види та ознаки наукової інформації.
41. Основні етапи накопичення наукової інформації. Етапи вивчення наукових джерел?
42. Поняття системи опрацювання інформаційних джерел.
43. Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК. Дати характеристику.
44. Техніка опрацювання інформації. Порядок роботи над текстом. Вимоги до використання цитат.
45. Що таке об'єкт, предмет та фактори наукового дослідження?
46. Які є етапи роботи при проведенні наукового дослідження?
47. Оформлення формул, ілюстрацій, додатків та списку використаної літератури.

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

переводу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;

- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2»- виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» -виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання здобувача мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що здобувач знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ІСПИТ (максимум 50 балів)

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- 30 до 40 балів - здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;
- 20 - 30 балів - здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.
- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє

знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Azarova A. O., Azarova L., Rosol N., Bystritskiy O. Models and methods of electronic digital signature. Theoretical and scientific foundations of engineering: collective monograph / International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2020. 180 p. P. 24–33. Available at : DOI:10.46299/iscg.2020.MONO.TECH.II
3. Азарова А. О., Біліченко Н. О. Гібридний засіб захисту мовної інформації. Проблеми інформатизації та управління. 2021. № 65, том 1. С. 4–9. DOI: 10.18372/2073-4751.65.15299
4. Азарова А.О., Біліченко Н.О., Катаєв В.С., Павловський П.В. Розроблення пристрою для захисту від несанкціонованого доступу на основі трифакторної ідентифікації та аутентифікації користувачів. Реєстрація, зберігання і обробка даних. 2021, Т.23(2).С.72-80.
5. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник. К.: Знання, 2020. 374 с.
6. Бургин М. С. Вступ до сучасної методології науки. К. : Знання, 2021. 113 с.
7. Воронкова В. Г., Бурашнікова О .С. Синергетична методологія дослідження цифрових інструментів ефективного функціонування податкової системи. Цифрова економіка та економічна безпека. Одеса : Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. 2024. Вип. 1(10) С.60- 66.
8. Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика: монографія. Львів-Торунь : LihaPres, 2022. 460 с.
9. Воронкова В. Г., Олексенко Р. І., Нікітенко В. О. Глобальна цифрова освіта на роздоріжжі викликів, можливостей та змін. Матеріали Міжнародного науково-методичного семінару «Людина / світ на роздоріжжі: технології, ресурси, соціальні інституції». Практичні студії 4–6 травня 2023 р. Харків, НТУ «ХПІ», 2023. С.12-15.
10. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
11. Єріна А. М., Захожай В. Б. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2020. 212 с.
12. Мар'єнко В. Ю. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на розвиток суспільства, людини, техніки: соціально-філософський аналіз. Освітній дискурс: збірник наукових праць / голов. ред. О.П.Кивлюк. Київ : ТОВ «Науково-інформаційне агентство «Наука-технології-інформація». 2023. Випуск 47 (12) С.61-72.
13. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
14. Метеленко Н., Васильчук Г., Каганов Ю., Нікітенко В., Воронкова В. Формування цифрових компетентностей в контексті викладання «цифрової гуманітаристики». Humanities studies: Collection of Scientific Papers. Zaporizhzhia : Publishing house “Helvetica”, 2023. 17 (94). С. 116-126.
15. Нікітенко В. О. Соціальне проектування у публічному управлінні. Humanities studies: Collec. tion of Scientific Papers / Ed.V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishinghouse “Helvetica”, 2023. 16 (9). С.174-182.
16. Пунченко О., Воронкова В., Андрюкайтене Р. Інтелект як визначальний тренд розвитку людини та історичні етапи його раціональної реконструкції. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house “Helvetica”, 2023. 17 (94). Р. 72–81.
17. Філософія основних сфер і напрямів людської життєдіяльності: Словник–довідник / З ініціативи д. соціологічних наук, проф. В.М. Пічі; за наук. ред. д. філос. наук., проф. В. Л. Петрушенка. Львів : «Новий Світ- 2000», 2022. 342 с.
18. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К. : Знання-Прес, 2020. 186 с.

Допоміжна

1. Kalamani O. B., Purtskhvanidze O. V., Levchuk Y. S. Methodology formation of enterprise financial strategy basis on existing models analysis. Економіка харчової промисловості. 2020. № 3 (12). С. 33-41.

2. Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. Постінформаційне суспільство як чинник удосконалення комп'ютерних технологій та експоненційного розвитку інформації. Комунікаційний простір постінформаційного суспільства: проблеми та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 30 травня 2023 року). Київ : ТОВ «Твори», 2023. С. 52-55.

3. Воронкова В. Г., Череп А. В., Нікітенко В. О. Інтеграція цифрової освіти, науки, бізнесу як необхідність розвитку інтелектуального століття. Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Summer Debates: Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Internet Conference, August 3-4, 2023. Dnipro: FOP Marenichenko V.V., 2023. С. 144-148.

4. Каламан О. Б., Пурцхванідзе О. В., Мандрикін Д. В. Розроблення методології стратегії розвитку виноробних підприємств. Причорноморські економічні студії. 2020. № 56. С. 58-64.

5. Каламан О. Б., Скрібанс В. Мандрикін Д. В. Методологія формування показників ефективності стратегічних управлінських рішень на промислових підприємствах. Економічні інновації. 2021. Т.23. Вип.2 (79). С. 87-96.

6. Лагодієнко В. В., Каламан О. Б., Пурцхванідзе О. В. Особливості методології наукового дослідження сфери управління. Бізнес-навігатор. 2020. № 5 (61). С. 76-82.

7. Мар'єнко В. Ю. Безпека даних в епоху великих даних як стратегічний ресурс країни. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції, 10-11 травня 2023 року / За заг. редак. проф. Ткаченко А.М. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. С.76-80

8. Нікітенко В. О. Експоненціальні технології як чинник розвитку діджиталізованого суспільства. Економіко-правові та соціально-технічні напрями еволюції цифрового суспільства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції: у 2 т. Том 2. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022. С.451-453.

9. Фурсін О. О. Технологічні засади комунікації як соціального феномена: можливості та перспективи розвитку. Комунікаційний простір постінформаційного суспільства: проблеми та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 30 травня 2023 року). Київ : ТОВ «Твори», 2023. С.49-52.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр». URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>